

Congrés Intergeneracional del Muntanyisme

22, 23 | 24
D'OCTUBRE

1R FÒRUM D'ESPORTS
DE MUNTANYA I ESCALADA
DE LA COMUNITAT VALENCIANA
COCENTAINA 2021

1.- Antecedents

Nombrosos han sigut els Congressos i conferències realitzats entorn de la muntanya a nivell internacional.

Dins de les nostres fronteres, també comptem amb alguns exemples: la Federació Espanyola d'Esports de Muntanya i Escalada va ser amfitriona del Congrés Internacional de Muntanyisme, CIMA 2015, altres institucions com la Junta d'Andalusia, en el 2018, també els han realitzats, però els més veterans en aquesta mena de Congressos són la Federació Catalana de Muntanya, que els ha vinguts realitzant ni més ni menys que des dels seus orígens, en el 1911.

Dins de la nostra Comunitat, si bé la Universitat Catòlica de València i la Universitat de Jaume I han celebrat congressos entorn als esports de muntanya i el senderisme, considerem que l'enfocament ha de ser molt més polièdric i global, ja que la muntanya a més, és un important motor socioeconòmic: gran productora d'ocupació, d'innovació, de creixement i sostenibilitat.

2.- Objectius

CIMS (Congrés Intergeneracional de les Muntanyes), naix amb l'objectiu de ser un referent nacional per a totes aquelles persones vinculades a la muntanya: bé siga per la pràctica de l'esport a nivell amateur, per la seua professió i formació o pel gaudi del seu territori i que pretén unir i promocionar els seus valors entre la població jove i la veterana que s'aproximen per primera vegada a ella.

CIMS pretén ser un fòrum d'exposició obert al coneixement, al debat i a les idees innovadores, que unisca desenvolupament i conservació, turisme i esport.

A qui va dirigit?

Aquest congrés està pensat per a esportistes, tècnics/as, clubs, estudiants, especialistes, entitats esportives i aquelles persones que practiquen els esports de muntanya, l'estimen i volen ampliar els seus coneixements.

3.- Àrees de treball

El congrés s'articula en 3 grans àrees de treball. Cadascuna d'aquestes àrees desplegarà al seu torn, una multitud de temes d'interés:

Àrea 1: Societat, esports, cultura i territori

Els esports de muntanya estan íntimament lligats al mitjà on es practiquen. La seua pràctica requereix de tota una planificació en el territori relacionada amb l'accessibilitat, i necessita sovint de grans infraestructures; no podem oblidar-nos de l'impacte mediambiental d'aquestes activitats: hem de tindre present la vulnerabilitat i fragilitat de la muntanya i desenvolupar aquestes activitats i esports de manera sostenible. Aquest és un dels grans reptes que ens ofereix el s. XXI.

En aquesta àrea es tractaran els subtemes següents:

1. Turisme rural, desenvolupament socioeconòmic i despoblació.
2. Territori: Espais Naturals Protegits i compatibilitat d'usos.
3. Esport de muntanya adaptat i poblacions especials.

Àrea 2: El món associatiu i les entitats esportives: reptes de futur

---

El millor camí per a conèixer la muntanya i adquirir experiència és associar-se. En els clubs les persones comparteixen coneixements i experiència de manera desinteressada, millorar i facilitar a associació i creació de clubs és un dels grans objectius de la FEMECCV, i el seu foment entre la població jove un dels nostres grans reptes.

En aquesta àrea tractarem a més de donar a conèixer altres maneres d'estimar i gaudir de la muntanya i la naturalesa: el voluntariat, tan vinculat a la integració de la diversitat, la inclusió i la igualtat. Es tractaran els subtemes següents:

1. Model associatiu de clubs i federacions: Estat actual i línies de futur.
2. Hàbits socials, voluntariat, mobilitat i valors

Àrea 3: Seguretat, formació i salut

Aquesta secció té com a objectiu compartir i desgranar els aspectes referents a seguretat, formació reglada i no reglada, a més de salut i prevenció de riscos en l'àmbit muntanyenc.

En primer lloc, la seguretat és un dels cavalls de batalla de les federacions per la importància que té; adoptar un enfocament proactiu de seguretat és fonamental per a preparar cada activitat que es desitja realitzar en muntanya, i així poder minimitzar els riscos que poden derivar de qualsevol pràctica.

En segon lloc, es considera que la formació és vital, perquè és la manera d'assegurar la continuïtat i, sobretot, la qualitat de la pràctica esportiva en aquest entorn.

Finalment, la salut, en el marc de la gran varietat d'activitats que es poden practicar en el marc muntanyenc en benefici del desenvolupament físic, psicològic i social.

4.- Programació activitats

El congrés tindrà lloc a Cocentaina, del 22 al 24 d'octubre en el Centre el Teular.

Tindran lloc altres activitats prèvies a Castelló, València i Alacant en les seus de les universitats d'Alacant (Sant Vicent del Raspeig), la Universitat Catòlica de València i la Universitat Jaume I de Castelló al setembre de 2021.

Durant el congrés s'ofereixen diversos tallers pràctics al llarg del cap de setmana, sobre diferents aspectes del món del muntanyisme, així com una exposició sobre les campanyes de senderisme de la Diputació d'Alacant.

El Centre de Congressos el Teular acollirà també estands de diferents empreses col·laboradores, patrocinadors i entitats, universitats, escoles de formació i administració amb les que col·labora la FEMECV.

Se disposarà del programa del Congrés i s'obrirà la inscripció al juny, després de les Jornades interclubs.

5.- Activitats precongressuals

A més del Congrés del 22 al 24 octubre, es desenvoluparan juny taules redones i activitats en les tres universitats amb les quals col·labora la FEMECV per a aquest Congrés (UA, UJI i UCV), on el Congrés s'acostarà al món universitari que tinga interès pels esports de muntanya i les nostres activitats.

DATA SETEMBRE 2021	LLOC DE CELEBRACIÓ	TÍTOL DE LA JORNADA
DIVENDRES 10	UNIVERSIDAD CATÓLICA DE VALENCIA	"Jornades SENDECOVID. Senderisme: actualitat i tendències en temps COVID"
DISSABTE 11	UNIVERSIDAD CATÓLICA DE VALENCIA	"Impacte socioeconòmic dels esports de muntanya" X Edició de Ciència i Muntanya
DIJOUS 16	UNIVERSITAT D'ALACANT	"Seguretat en Muntanya: Els perills ocults"
DIJOUS 23	UNIVERSITAT JAUME I	"Comunicació i seguretat en les carreres per muntanya"

Anteriorment, el 12 de juny s'organitzaran les primeres Jornades Interclubs, pensades com un fòrum d'intercanvi d'experiències de clubs de la CV i de la resta d'Espanya, en relació a diferents àrees (gestió associativa, medi ambient i territori, voluntariat, promoció d'esports de muntanya, formació...).

Allí s'anunciarà el Congrés i serà l'inici de les trobades associatives que tindrà la seua continuïtat a l'octubre a Cocentaina.

6.- Condicions de participació

S'estableixen diferents preus per a l'assistència a un, dos o tres dies del congrés, així com a l'assistència única a la projecció del divendres.

Hi haurà una quota d'inscripció per al col·lectiu federat, una quota especial juvenil (menors de 30 anys) i per a la comunitat universitària, i una per a les persones col·laboradores de la FEMECV.

- **TARIFA A:** preu col·lectiu federat.
- **TARIFA B:**
  - Preu juvenil (de 14 a 26 anys, presentant els menors una autorització paterna),
  - Comunitat universitària (de qualsevol universitat de la Comunitat Valenciana, sense importar l'edat),
  - Persones en situació de desocupació)
- **TARIFA C:** persones no federades
- **TARIFA D:** col·lectiu col·laborador de la FEMECV (Membres de l'Assemblea, dels diferents comitès, Tècnics/ques de la EVAM...)

El termini d'inscripció s'obrirà a principi de juny, i estarà oberta fins al 30 de setembre (excepte la tarifa D que finalitza el 24 de setembre).

 Congreso Intergeneracional del Montañismo	TARIFA A COLLECTIU FEDERAT	TARIFA B Col·lectiu juvenil, universitari i desocupat REDUÏDA	TARIFA C COLLECTIU NO FEDERAT	TARIFA D* COLLECTIU COL·LABORADOR
1 DIA	20€	15€	30€	10€
2 DIES	40€	25€	50€	20€
3 DIES	50€	30€	60€	25€
NOMÉS PROJECCIÓ DIVENDRES	8€	5€	10€	3€

La quota del congrés **inclou:**

Accés a les activitats del congrés.

- Tallers i documentació.
- Certificació del congrés.
- Coffe breaks.
- Detalle congrés.

No inclou manutenció ni pernocta.

- L'organització pot gestionar-la reserva a l'Hotel *Odon de Concetaina, col·laborador oficial.
- Sopar de congrés, s'haurà d'indicar en la inscripció.

S'ha habilitat un correu electrònic per a la gestió de les inscripcions: inscripcions.cims2021@femecv.com, en el qual posar-se en contacte en cas de dubte o sol·licitud d'informació.

7.- Programa Científic

Divendres, 22 d'Octubre de 2021

Seu: Centre Cultural El *Teular* Plaça El *Teular*, s/n

16:30 - 17:00h.- ACREDITACIONS I LLIURAMENT DE DOCUMENTACIÓ.

17:00 - 17:30h.- INAUGURACIÓ

Representants del Excm. Ajuntament Cocentaina,
Generalitat Valenciana, FEDME, FEMECCV.

17:30 - 17:45h.- Coffee Break

17:45 - 18:15h.- PONÈNCIA: TERRITORI.

- **Javier Gómez Limón.** Red Europarc. Doctor en Ciències Biològiques per la Universidad Autónoma de Madrid. Membre de la World Commission on Protected Areas (WCPA) de la Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza (UICN). Membre del Consejo Asesor Científico de las Montañas de la FEDME. Tècnic de la Sección del Estado Español (EUROPARC-Espanya) de la Federación de Parques Naturales y Nacionales de Europa (EUROPARC Federation)

18:15 - 19:00h.- MESA REDONA: DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC.

- **Xavi Pocino.** CEO UTMB Iberia (Espanya, Portugal i Andorra). Membre del Comité Executiu de UTMB.
- **José Beneyto.** Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida.
- **Santiago Fabregas Reigosa.** Coordinador de Projectes / Coordinateur de Projets. AECT Pirineos-Pyrénées / GECT Pirineos-Pyrénées

19:00 - 19:45h.- MESA REDONA: LA MUNTANYA COM UNA EINA DE INCLUSIÓ.

- **Laura Jiménez.** Doctora en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport per la Universidad Autónoma de Madrid. Professora d'Esport Adaptat en la Universidad Católica de Valencia (UCV). Impulsora de l'equip de Joëlette de la UCV. Investigadora/especialista en esport adaptat del Grupo de Investigación en Deportes de Montaña: Salud, Inclusión y Sociedad. Vocal de Muntanya Inclusiva i Solidaritat de la FEMECCV.
- **Manil Raga.** President del Club de Senderismo de Valencia. Assembleari per l'estament d'Esportistes i Membre del Comité de Senders de la FEMECCV. Assembleari per l'estament de Clubs i Membre del Grup de Treball de Senderisme de la FEDME. Dinamitzador de la formació per a clubs de la EVAM. Director de la Revista CIMS.
- **Francisco Javier Bueno Sequera.** Tècnic Braille de Serveis Bibliogràfics de l'ONCE; Guia Especialista de Muntanyisme per a Cecs de l'ONCE i la FEDC; Coordinador Tècnic del Grup de Muntanya de l'ONCE de Madrid; Autor del "Manual de guiats de cecs en muntanya"; Director docent dels cursos de formació de Muntanyisme Inclusiu i Adaptat de Projecte Eidós i la Fundació UNED; Responsable de l'Àrea de Muntanyisme Inclusiu i Adaptat de la FEDME.

19:45 - 20:45h.- PONÈNCIA PRINCIPAL: "AUPA POU: UNA VIDA ENCORDATS"

- **Hermanos Pou.** Alpinistes de projecció internacional.

Dissabte 23 d'Octubre de 2021

Seu: Centre Cultural El *Teular* (Plaça El *Teular*, s/n)

09:30 - 10:00h.- COMUNICACIONS LLIURES:

- Aula 1. Comunicacions Orals i pòster.
- Aula 2. Comunicacions Orals i pòster.

10:00 - 11:00h.- Ponència: Evolució de l'Associacionisme Esportiu.

- **David Moscoso.** Professor de Sociologia en la Universitat Pablo de Olavide. President del Comité de Investigación de Deporte de la Federación Española de Sociología.

11:00 - 11:30h.- Coffee Break.**11:30 - 12:30h.- PONÈNCIA: NOVES TENDÈNCIES I RENOVACIÓ EN ELS ESPORTS DE MUNTANYA.**

- **Leonor Gallardo.** Professora i Vicerectora de Coordinación, Comunicación i Promoción de la Universidad de Castilla-la Mancha (UCLM).

12:30 - 13:15h.- MESA REDONA: MODELS DE GESTIÓ ASSOCIATIUS.

- **Miquel Rafa.** Vicepresident del Centre Excursionista de Catalunya.
- **Victor Manuel Vivar Moreno.** Secretari del Club Ganerantz Mendizale Taldea desde 2005. President de la Bizkaiko Mendizale Federazioa desde 2016.

13:15 - 14:00h.- MESA REDONA: EVOLUCIÓ MODALITATS ESPORTIVES I RELLEU INTERGENERACIONAL.

- **Lola Peñarrocha.** Especialista en Carreres per Muntanya.
- **Francisco Briongo.** Especialista en Escalada. Doctorant en el Departament de Fisiologia sobre rendiment en escalada i alpinisme. 15 Expedicions de muntanya en totes les serralades més importants del món amb innumerable cims fins a 8000m. (Everest, Cho Oyu, Gasherbrum II).
- **Daniel Agulló.** Especialista en Marxa Nòrdica. Membre del Comité de Marxa Nòrdica de la FEMECCV des de 2018. Responsable dels arbitres de Marxa Nòrdica FEMECCV. Delegat de l'equip de Marxa Nòrdica de la FEMECCV (actuals subcampions d'Espanya per federacions -A Corunya, 2021-). Membre creador i formador de l'actual club campió d'Espanya de Marxa Nòrdica (Sevilla, 2019). Col·laborador del projecte Esport a l'Escola de la FEMECCV.

14:00 - 16:00h.- DESCANS

16:00 - 16:30h.- COMUNICACIONS LLIURES:

- Aula 1. Comunicacions Orals i pòster.
- Aula 2. Comunicacions Orals i pòster.

16:30 - 17:15h.- PONÈNCIA: SALUT I RENDIMENT ESPORTIU

- **Vanesa España.** Professora en la Universitat de Cadis. Investigadora en les línies de treball d'hàbits de vida i exercici físic. Vicepresidenta de l'Associació Internacional d'Investigació en Escalada.
- **Inma Garrido.** Psicòloga Esportiva especialitzada en Neuropsicologia. Investigadora Predoctoral de la Universitat de Cadis.

17:15 - 18.00h.- PONÈNCIA 1: SALUT Y PREVENCIÓ.

- **J. Pelegrín.** Cap de Programes i Activitats, Zaragoza Esport Municipal, Presentació del programa "ZARAGOZANDA i ANDANDA"

PONÈNCIA 2: SALUT Y REHABILITACIÓ - EN LÍNEA

- **Matilde Mora.** Dra. en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Cadis.

18:00 - 18:15h.- COFFEE BREAK

18:15 - 19:15h.- MESA REDONA: FORMACIÓ EN MUNTANYA PER ESPORTISTES I PROFESSIONALS.

- **Manuel Taibo.** President Comité Seguretat FEDME.
- **Javier González.** Professor del Departament de Ciències de la Salut de la Universitat Europea Miguel de Cervantes de Valladolid. Llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport. President de la Federació d'Esports de Muntanya, Escalada i Senderisme de Castella i Lleó i Vicepresident de Transformació Digital, Formació i Investigació de la FEDME.
- **Katia Sanz.** Directora de la Escola Galega de Alta Montaña. Representant del Consell d'Escoles en la Junta Directiva FEDME.

19:15 - 20:30h.- MESA REDONA: SEGURETAT EN MUNTANYA.

- **Miguel María Delgado.** Pirineos Blancos: empresa desenvolupadora del projecte Inturpyr emmarcat en el projecte Barrancs Canyoning/Pirineus Pyrenees promocionat per l'Espai Portalet. Associació Espanyola de Prevenció i Seguretat en Muntanya (AEPYSEM). Membre del Comité de Seguretat de la FEDME. Representant de l'Associació Espanyola de Guies de Muntanya (AEGM).
- **Alberto Sánchez.** Doctor en Ciències de la Salut i de l'Esport, Enginyer, Màster en prevenció i seguretat. Responsable FEDME de Societat, Infància i joventut.
- **Adrián Brito.** Enginyer Telecomunicacions. Consell Assessor Científic FEDME. Vocal Seguretat en la Federación Insular de Montañismo de Tenerife. Tècnic de Protecció Civil.

21:00h.- SOPAR CONGRESUAL.

- Actuació de música: Andreu Valor "SentimRural".

Diumenge, 24 d'Octubre de 2021

Seu: Centre Cultural El *Teular* (Plaça El *Teular*, s/n)

8:30 - 10:00h.- VISITA GUIADA COCENTAINA.**10:00 - 11:30h.- TALLERS PRÀCTICS:**

- Taller 1. Seguretat en Muntanya. GREIM Ontinyent.
- Taller 2. Els coneixements Sanitaris en la Formació del Muntanyenc. Dr. Javier Botella.
- Taller 3. Nutrició Esportiva.
- Taller 4. Meteorologia a la Muntanya. Jordi Payà.

11:30 - 12:00h.- COFFEE BREAK

12:00 - 13:00h.- MESA REDONA: EXPERIÈNCIES D'ÈXIT EN EL SENDERISME.

- **Xavi Ródenas.** Enginyer de forests, enginyer tècnic forestal i coordinador d'activitats de temps lliure. A un tir de pedra. La Safor.
- **Joel García.** La Ruta dels 7 Pobles de la Tinença de Benifassà ® Fundador de 7pobles.com. Guia - acompanyant en muntanya mitjana amb acreditació UIMLA i conductor d'activitats al Medi Natural. Organitzador d'activitats de muntanya al aire lliure com la ruta dels 7 pobles i activitats guiades
- **Chema Rabasa.** Itinerantur. Llicenciat en Ciències Ambientals (Universitat de València) i Màster en Restauració del Medi natural (Universitat de Barcelona). Co-fundador de Itinerantur. Director de l'àrea de senderisme interpretatiu, educador ambiental, guia-intèrpret del patrimoni natural i cultural. Guia oficial de Turisme de la Comunitat Valenciana.

13:00 - 14:00h.- Ponència Clausura / Mesa Redona: Evolució / Perspectives de futur dels esports de muntanya i escalada.

- **Eileen Jubes.** Escaladora Elit.
- **Mónica Serentill.** Escaladora.

14:00h.- CLAUSURA DEL CONGRÈS.

8.- Comunicacions del congrés

El Congrés CIMS 2021 acollirà comunicacions orals en les tres àrees d'interés assenyalades:

- Àrea 1: Societat, esports, cultura i territori.
- Àrea 2: El món associatiu i les entitats esportives: reptes de futur.
- Àrea 3: Seguretat, formació i salut.

Les persones interessades enviaran la seua proposta de comunicació a comunicacions.cims2021@femecv.com, per a la seua avaluació i aprovació per part del Comité Científic del CIMS 2021.

Les propostes, amb indicació precisa d'una de les tres àrees, constarà d'un títol, fins a 5 paraules clau i un text, en valencià o castellà, de 300 paraules. L'iran igualment acompanyades pel nom de les persones signants, així com de la institució de procedència, en el seu cas.

Les comunicacions acceptades s'exposaran en format presencial durant 10' en la data assenyalada per l'organització.

El termini per a presentar les comunicacions serà el 1 d'octubre.

9.- Condicions finals

Es tracta de la primera vegada que la FEMECV, els seus Clubs, federats i federades organitzen un Congrés associatiu i intergeneracional amb la finalitat d'analitzar el present de la nostra realitat muntanyenca, esportiva i social, per a conèixer experiències i models que ajuden a millorar en el futur les nostres activitats esportives i socials en el territori, en una societat canviant i a la qual hem de respondre amb nous reptes i estratègies.

Una oportunitat sens dubte perquè el món federatiu, Clubs i entitats col·laboradores debaten i marquen el camí a seguir en els pròxims anys amb la finalitat d'aconseguir noves metes esportives i socials.

MEMBRES DEL COMITÉ CIENTÍFIC

---

1. Carlos Ferris
2. Antonio Vidal Matzanke
3. Pablo Vidal
4. Víctor Sánchez
5. Pedro Carrasco
6. Pedro Bravo
7. Joan Grifoll (Societat Excursionista de València)
8. Alfonso Penichet
9. Dña. Laura Jiménez
10. David Moscoso
11. José María Nasarre
12. Miquel Rafa
13. Dña. Leonor Gallardo
14. José Olmedo
15. Dña. Rosa Real
16. Carlos Hernando
17. Dña. María Antonia Nerín
18. Dña. Raquel Díez
19. Dña. María José Carrillo
20. Dña. Matilde Mora
21. Javier Botella

PATROCINADORS

